

Wydalony z Bułgarii w czasach komunizmu Berto Cohen powraca na krótko do swego rodzinnego miasta jako profesor z okazji międzynarodowego sympozjum bizantynologów. Angel Wagenstein ożywia w ten sposób mikroklimat swego dzieciństwa, spędzonego w Płowdiwie, który uchodził za najpiękniejsze i najbardziej kosmopolityczne miasto na Bałkanach. Chłopięce lata Berto upływały w środowisku sefardyjskich Żydów, wypędzonych z Hiszpanii w końcu XV wieku. Sefardyjczycy posługiwali się językiem nazywanym „ladino”, będącym specyficzną odmianą hiszpańskiego. Zajmowali w Płowdiwie całą dzielnicę, podobnie jak inne mniejszości etniczne – Cyganie, Ormianie i Turcy.

Subtelna nić zdarzeń wije się między teraźniejszością i przeszłością – rozdzierająca nostalgia miesza się z aferą spekulantów nieruchomości, dawna dziecięca miłość z jej dojrzałą już postacią, a poszukiwanie utraconej przeszłości z bezkompromisowym wizerunkiem współczesnej Bułgarii. Jednakże powieść jest zdominowana przez postać tytułowego bohatera – Abrahama El Borrachona–Pijanice, błacharskiego mistrza i genialnego konfabulatora, a zarazem uprzywilejowanego świadka schyłku epoki. To właśnie dziadek Abraham i jego żona byli wychowawcami małego Berto, którego rodzice wcześniej osierocili, ginąc w zamachu bombowym, i siłą rzeczy nie kto inny, lecz dziadek Abraham ujawnia młodemu wnukowi sens ludzkiej egzystencji, a czyni to przy współudziale chodzącego w kieracie osła...

Powieść *Daleko od Toledo* dotychczas ukazała się w Niemczech, Francji, Rosji, Hiszpanii (pięć wydań), Włoszech, Macedonii, Czechach. Książka otrzymała wiele nagród, m.in. Związku Literatów Bułgarskich za najlepszą powieść roku, paryskiej Sorbony w kategorii literatura sefardyjska oraz Związku Księgarzy Francuskich za najlepszą zagraniczną powieść roku. W 1998 roku na podstawie książki nakrecono film *Po końcu świata*.